

Vergaderjaar 2002–2003

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 251

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VOOR VREEMDELINGENZAKEN EN INTEGRATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 december 2002

Onder verwijzing naar de geannoteerde agenda voor de bijeenkomst van de Raad van 28 en 29 november jl.¹, doen wij u hierbij, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het verslag toekomen van de besprekingen in de Raad.

Voorts vragen wij in het bijzonder uw aandacht voor de agendapunten A 2n (ontwerp-richtlijn rechtsbijstand) 2j (besluit actualisering van het Schengen Raadplegingsnetwerk), punt 2mm (ontwerp-besluit bescherming van het milieu door middel van het strafrecht) en punt B 10 van de bijeenkomst van de Raad van 14–15 oktober jl.² (opsporing en vervolging van oorlogsmisdrijven). Met betrekking tot deze punten is van uw Kamer nog geen instemming verkregen.

Het voorzitterschap verzoekt deze punten, waarover algehele overeenstemming bestaat, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk in de volgende bijeenkomst van de Raad, als hamerstuk te kunnen afhandelen.

Gaarne zouden wij op korte termijn willen vernemen of de Kamer aan de hierboven genoemde besluiten instemming kan verlenen.

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
H. P. A. Nawijn

¹ 23 490 nrs. 248, 250.

² 23 490 nrs. 244, 245 en 247.

Verslag van de agenda voor de zitting van de Raad Justitie, Binnenlandse Zaken van 28 en 29 november 2002

Door middel van de geannoteerde agenda bent u ingelicht over deze bijeenkomst van de JBZ-Raad. Niet alle documenten die in de Raad zouden voorliggen, konden daarbij al worden meegezonden.

Met de vaststelling door de Raad van de lijst van A-punten en de definitieve agenda voor deze bijeenkomst is de volgorde van de onderwerpen, die is aangehouden in de geannoteerde agenda, komen te vervallen.

Teneinde referentie aan de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst te vereenvoudigen, is in dit verslag de nummering van die geannoteerde agenda aangehouden. De hieronder genoemde documentnummers hebben betrekking op de documenten, die u tezamen met dit verslag worden toegezonden.

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

Document: 14753/02 OJ/CONS 67 JAI 274 (NI)¹

De agenda werd zonder wijzigingen goedgekeurd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

document: 14754/02 PTS A 62 (NI)

De lijst van A-punten werd met uitzondering van punt 2n (ontwerp-richtlijn rechtsbijstand) goedgekeurd. Door Nederland werd met betrekking tot dit punt een parlementair voorbehoud aangetekend. De punten 2a, 2c, 2d, 2f, 2g, 2j, 2k, 2q, 2u, 2y, 2gg, 2kk, 2ll, 2mm en 2oo zijn niet op de aan de Raad voorliggende A-punten lijst opgenomen. De punten 2r (dreigingsdocument terrorisme) en 2s (lijst met terroristische organisaties) stonden op een A-punten lijst die vertrouwelijk door de Raad werd afgehandeld.

De genoemde ontbrekende punten op de A-puntenlijst zullen mogelijk tijdens de bijeenkomst van de Raad op 19 en 20 december a.s. op de agenda terugkeren.

De B-punten: 14 (Task Force Europol terrorisme bestrijding) en 15 (tussentijdse evaluatie EU/drogsstrategie) werden tijdens deze bijeenkomst van de Raad als A-punt afgehandeld.

B-punten

3. Follow-up van het plan voor het beheer van de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie (aangenomen tijdens de Raad voor Justitie en Binnenlandse Zaken te Luxemburg van 13 en 14 juni 2002) / Roadmap voor de follow-up van de conclusies van de Europese Raad te Sevilla

– Verslag van het voorzitterschap over de implementatie van de conclusies van Sevilla

document: 4707/02 JAI 272 ASILE 73 MIGR 126 (NI)
FRONT 136 VISA 173
10525/3/02 JAI 152 ASILE 35 MIGR 63
FRONT 64 VISA 107 REV 3 (En)

¹ Alle meegezonden documenten zijn ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

De voorliggende vraag was of de Raad zich kon vinden in de ondernomen stappen en of er bijstelling of aanvulling nodig is van de initiatieven in dit kader.

Er bestond consensus over de follow-up voor het plan inzake het beheer van de buitengrenzen en de conclusies van Sevilla, alsmede over de implementatie van de beide actieplannen. Geconcludeerd werd dat versterkte samenwerking op het gebied van de bestrijding van terrorisme noodzakelijk is, dat activiteiten ter bestrijding van illegale immigratie en terugkeer en versterking van de samenwerking ter bewaking van de buitengrenzen geïntensiveerd moeten worden. Hiertoe dienen ook de nodige financiële en personele middelen te worden vrijgemaakt. Het voorzitterschap stelt vast dat er een verhoogde inspanning nodig is ten aanzien van operationele samenwerking en dat de daarvoor noodzakelijk financiële middelen gezien moeten worden.

- Verslag van het voorzitterschap over de implementatie van de twee actieplannen beheer van de buitengrenzen en bestrijding van illegale immigratie

document: 14708/02 JAI 273 FRONT 137 MIGR 127 (NI)
VISA 174 COMIX 676

- Tussentijds verslag van de Commissie betreffende de «burden-sharing» tussen lidstaten en de Unie voor het gemeenschappelijk beheer van de buitengrenzen

Commissaris Vitorino gaf mondeling verslag over de stand van zaken inzake financiële middelen voor repatriëring, beheer van buitengrenzen en migratieprojecten in derde landen en over lastenverdeling tussen lidstaten en de Unie bij het beheer van de buitengrenzen. Momenteel ligt er nog geen document voor. De Commissie wil geen statische beeldopname, maar een dynamisch verslag aanleveren over lastenverdeling, repatriëring en samenwerking met derde landen.

De Commissie stelt dat herschikking van prioriteiten op de communautaire begroting noodzakelijk is. Aangegeven werd dat het ARGO programma beperkte financiële middelen heeft en dat het Europees Vluchtelingen Fonds aangepast moet worden om ook voor gedwongen terugkeer te worden ingezet. Denkbaar zou zijn dat beroep wordt gedaan op het Europees Regionaal Ontwikkelingsfonds. Wat betreft de geïntegreerde aanpak van migratie in het buitenlandse beleid is de begrotingslijn B7-667 beschikbaar die nog te weinig armslag geeft. De herziening van de strategiedocumenten van de landen zou ook financiële consequenties voor migratie moeten hebben.

De voorzitter concludeerde dat de voorstellen van de Commissie op dit gebied dienen te worden afgewacht alvorens hieraan conclusies kunnen worden verbonden.

4. Overname-overeenkomsten

- Onderhandelingsmandaten voor de Commissie inzake overeenkomsten met Albanië, Algerije, China en Turkije

document: 13966/02 MIGR 112 ALB 2 AL 8 CHINE 8 NT (NI)
15
RESTREINT
14103/02 MIGR 117 NT 16 RESTREINT (En)
14102/02 MIGR 116 CHINE 9 RESTREINT (En)
14101/02 MIGR 115 AL 9 RESTREINT (En)
14099/02 MIGR 114 ALB 3 RESTREINT (En)

De onderhandelingsmandaten voor de Commissie betreffende overname-overeenkomsten met Turkije, Albanië, Algerije en China werden zonder discussie aanvaard. Medegegeeld werd dat op 29 november een bijeenkomst met Marokko zou plaatsvinden met het oogmerk onderhandelingen over een overname-overeenkomst te starten.

5. Financiële middelen voor repatriëring, voor het beheer van de buitengrenzen en voor migratieprojecten in derde landen Verslag van de Commissie

Zie onder punt 3.

6. Voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend

document: 14651/02 ASILE 69 (NI)

Tijdens de besprekingen in de Raad en na bilaterale gesprekken met alle Lidstaten heeft het Voorzitterschap geconcludeerd volledig vast te houden aan het compromis zoals neergelegd in het voorliggende document. Dit voorstel wordt aangevuld met een overweging in de preambule inzake een efficiënte toepassing van Dublin II door Eurodac, een verklaring van de Commissie inzake herziening van Dublin II en Eurodac, alsmede een verklaring in de preambule dat Lidstaten van de Unie veilige landen zijn. Het Voorzitterschap heeft, teneinde instemming te verkrijgen op dit definitieve compromisvoorstel (14990/02, Asile 75), een stille instemmingsprocedure ingesteld. Nederland kan, onder handhaving van het bestaande parlementaire voorbehoud, instemmen met dit voorstel, omdat het een uitgebalanceerd pakket van maatregelen betreft en het bovendien in de onderhandelingen de enige mogelijkheid is gebleken om consensus te bereiken over de onderhavige ontwerp-Verordening.

7. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven

document: 14643/1/02 ASILE 68 REV 1 (NI)

Het voorzitterschap stelde dat er in grote lijnen overeenstemming bestaat over de artikelen 1 tot en met 19 van de ontwerp-richtlijn. De voorzitter concludeerde dat één lidstaat een voorbehoud heeft op de artikelen 8, 9 en 14B. Tevens gaf het voorzitterschap aan dat in artikel 12 (1) d, een verwijzing naar artikel 11 wordt opgenomen teneinde het begrip «gender» op deze wijze als voorbeeld voor de invulling van een speciale sociale groep op te nemen.

8. Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten

document: 14658/02 ASILE 70 + ADD 1 (NI)

Onderwerp van discussie waren de artikelen 11 en 16 van de ontwerp-richtlijn. Ter zitting werd een compromis voorgesteld voor artikel 11 dat er op neerkomt dat de lidstaten dienen te beslissen over de voorwaarden om toegang tot de arbeidsmarkt aan de asielzoeker te verlenen. De Raad slaagde er in om overeenstemming over dit compromisvoorstel te

bereiken. Eén lidstaat tekende een parlementair voorbehoud aan met betrekking tot artikel 16 (beperking of intrekking van opvangvoorzieningen) van het voorstel voor een richtlijn.

9. Actieprogramma communautair terugkeerbeleid

document: 14673/02 MIGR 125 FRONT 135 VISA 172 (NI)

De Raad ging zonder discussie akkoord met het voorgestelde actieprogramma.

10. Terugkeerprogramma voor Afghanistan

document: 14654/02 MIGR 124 RELEX 248 (NI)

Het voorzitterschap informeerde over de contacten met de Afgaanse autoriteiten over het programma, waarbij in eerste instantie afhoudend is gereageerd op de mogelijkheid van gedwongen terugkeer. Ook de UNHCR en IOM zijn over het terugkeerplan op de hoogte gebracht.

De Commissie lichtte toe dat uit de begrotingslijn B7 – 667 een bedrag van 7 miljoen euro en uit de begroting van externe betrekkingen mogelijk 10 miljoen euro beschikbaar zou kunnen zijn. Ook zou het Europees Vluchtelingenfonds voor projecten in aanmerking kunnen komen. De voorzitter concludeerde dat de Raad instemde met het terugkeerprogramma. Het zou naar schatting 1500 personen per maand kunnen betreffen. Voor het einde van dit jaar zou de coördinatiegroep bijeen kunnen komen ter bespreking van verdere planning om in het voorjaar van 2003 tot uitvoering te kunnen overgaan.

11. Lijst met veilige derde landen

document: 14666/02 ASILE 71 (NI)
14689/02 ASILE 72 (NI)

De Raad stemde in met de ontwerp-verklaring die de EVA-landen en de kandidaat-lidstaten, vanaf de datum van ondertekening van de toetredingsverdragen, als veilige derde landen aanmerkt en prioriteit geeft aan het werk op dit vlak in het kader van de voorbereiding van de richtlijn inzake asielprocedures. De in de voetnoot vermelde ontwerp-verordening zou in de uitwerking ook in beschouwing kunnen worden genomen.

12. Ontwerp-conclusies van de Raad inzake de systematische beoordeling van geselecteerde derde landen met het oog op de geïntensiverde samenwerking ten aanzien van het beleid van de migratiestromingen

document: 13894/02 ASIM 47 RELEX 227 (NI)

Door de Raad werd kennis werd genomen van de conclusies van de Raad voor Algemene Zaken en Externe Betrekkingen over intensivering van de samenwerking tussen de Europese Unie en derde landen bij het beheer van migratiestromen, met inbegrip van de bouwstenen voor een standaard migratieclausule die in toekomstige samenwerkings- en associatieovereenkomsten zal worden opgenomen.

13. Ontwerp-samenwerkingsovereenkomst tussen Europol en de Verenigde Staten van Amerika met betrekking tot de uitwisseling van persoonsgegevens

Dit onderwerp is slechts kort in de marge van de Raad besproken. Daarbij bleek dat overleg over enkele punten van technisch-juridische aard op ambtelijk niveau nog niet was afgerond. Het Deense voorzitterschap gaf er de voorkeur aan de onderhandelingen over dit punt op ambtelijk niveau voort te zetten¹.

14. Evaluatie van de Task-Force terrorismebestrijding van Europol

Dit onderwerp werd als A-punt afgehandeld.

15. Tussentijdse evaluatie van de EU Drugstrategie

Dit onderwerp werd als A-punt afgehandeld.

16. Ontwerp-verordening van de Raad inzake de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid voor gemeenschappelijke kinderen, tot intrekking van de Verordening (EG) N° 1347/2000 en tot wijziging wat betreft de onderhoudsverplichtingen van Verordening (EG) N° 44/2001

document: 14733/02 JUSTCIV 184 (NI)

Na langdurige onderhandelingen bereikte de Raad politieke overeenstemming met betrekking tot het onderdeel van de ontwerp-verordening inzake ongeoorloofde overbrenging of vasthouding van een kind (kinderontvoering). De Raad ging akkoord met een compromisvoorstel voor wat betreft de aanscherping van de termijn (6 weken) voor de beslissing van de rechter over een verzoek om terugzending van het kind. Voorts kon de Raad instemmen met het voorstel tot versterking van de rol van de ouder (slachtoffer) van het ontvoerde kind, door het introduceren van een voorwaarde dat de ouder die om de terugkeer heeft verzocht in de gelegenheid wordt gesteld om door de rechter te worden gehoord (artikelen 11 bis en 11 ter). De bepalingen van de ontwerp-verordening zijn complementair aan het Haags Kinderontvoeringsverdrag 1980. Nederland hield met betrekking tot dit punt vast aan het parlementaire voorbehoud.

17. Ontwerp-Raadsbesluit houdende machtiging van de lidstaten om het Haags Kinderbeschermingsverdrag van 1996 te ondertekenen.

document: 14639 JUSTCIV 183 (NI)

In verband met het bereiken van een compromis op het aan de orde zijnde onderdeel van het dossier «ouderlijke verantwoordelijkheid» (zie agenda-punt 16), kon het voorliggende ontwerpbesluit zonder discussie worden aanvaard. Het ligt in de bedoeling om de verordening inzake ouderlijke verantwoordelijkheid en het Haags Kinderbeschermingsverdrag voor de lidstaten gelijktijdig in werking te laten treden.

¹ Zie ook de brief d.d. 4 december jl. kenmerk 5200510/02/6.

18. Ontwerp-overeenkomst tussen de EU en de VS inzake justitiële samenwerking in strafzaken en ten aanzien van uitlevering

Dit onderwerp werd in besloten kader besproken. De voorzitter zal op basis van het besproken mandaat de besprekingen met de VS voortzetten en hierover verslag doen tijdens de volgende bijeenkomst van de Raad op 19 en 20 december a.s.

19. Ontwerp-kaderbesluit inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties

document: 114664/2 COPEN 58 (NI)
+ ADD 1 (NI)

In de Raad van 28–29 november jl. is het niet mogelijk gebleken een politiek akkoord te bereiken over dit instrument. Het compromispakket dat door het voorzitterschap was voorgesteld was om uiteenlopende redenen voor verscheidene lidstaten niet aanvaardbaar. De problemen spitsen zich toe op het toepassingsbereik -waarover eerder consensus leek te zijn bereikt- en de dubbele strafbaarheid. Hoewel Nederland in zijn algemeenheid voor behoud van het principe van dubbele strafbaarheid is, heeft het aangegeven in het onderhavige geval een beperking van dit vereiste te kunnen accepteren, waar het gaat om de inning van geldelijke sancties. Het voorzitterschap beoogt via voortzetting van de onderhandelingen alsnog een politiek compromis te bereiken in de Raad van 19 en 20 december a.s.

20. Kaderbesluit van de Raad inzake de bestrijding van corruptie in de particuliere sector

document: 14660/02 DROIPEN 85 (NI)

Tijdens de discussie in de Raad verklaarden twee lidstaten niet akkoord te kunnen gaan met een compromisvoorstel voor een uitzonderingsclausule, waarbij de strafbaarheid van corruptie kan worden beperkt tot concurrentievervalsing. Een nieuw tekstvoorstel dat erop neerkwam dat over 5 jaar de uitzonderingsclausule zal worden herzien met het doel om deze in te trekken, leidde evenmin tot een oplossing. De voorzitter concludeerde dat dit onderwerp opnieuw zal worden geagendeerd voor de volgende bijeenkomst van de Raad op 19 en 20 december a.s.

21. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende de vaststelling van minimumvoorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten en met betrekking tot straffen op het gebied van de illegale drugshandel

document: 14542/02 DROIPEN 84 CORDROGUE 100 (NI)

De Raad slaagde er niet in om overeenstemming te bereiken over het voorgestelde compromisvoorstel van het voorzitterschap met betrekking tot artikel 4, eerste lid van het kaderbesluit. Het voorgelegde compromisvoorstel werd door twee lidstaten afgewezen, die daarbij aangaven dat het compromis niet strookt met de doelstelling van harmonisatie van strafsancities. Nederland benadrukte bereid te zijn om het compromisvoorstel van het voorzitterschap te aanvaarden, met uitzondering van de bijkomende Raadsverklaring. De voorzitter concludeerde dat 13 landen het voorliggende compromis konden accepteren en dat deze compromistekst uitgangspunt dient te blijven voor de verdere besprekingen over dit

onderwerp. Het onderwerp zal mogelijk worden geagendeerd voor de volgende bijeenkomst van de Raad op 19 en 20 december a.s.

22. Ontwerp-kaderbesluit betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat

document: 114665/02 DROIPEN 86 (NI)

De voorzitter presenteerde een pakket compromisvoorstel voor de artikelen 1–7 en 8 (delictsomschrijving en uitzonderingen) van het ontwerp-kaderbesluit. Nederland hield met twee delegaties vast aan het voorbehoud voor wat betreft de opneming van de godsdienstige overtuiging in artikel 1 van het kaderbesluit. Enkele delegaties benadrukten dat de uitzonderingen in artikel 8 te ruim geformuleerd zijn en andere delegaties wezen met name op de vrijheid van meningsuiting en het belang van dit recht in hun samenleving.

Om tegemoet te komen aan de reserves presenteerde de voorzitter een compromisvoorstel waarbij in de overwegingen wordt aangegeven dat het kaderbesluit geen afbreuk doet aan grondwettelijke rechten ten aanzien van de vrijheid van meningsuiting en voorts dat een nieuw lid in artikel 8 wordt opgenomen dat de uitzonderingen in de tijd beperkt. De voorzitter sprak de verwachting uit om op basis van de voorgestelde compromistekst, tijdens de bijeenkomst van de Raad op 19 en 20 december a.s. tot een politiek akkoord te kunnen komen.

23. Diversen

Onder dit agendapunt werd door de Commissie aandacht van de Raad gevraagd voor het voorstel van de Commissie om een bedrag van 5 miljoen euro te financieren voor de begroting van Europol in het kader van bestrijding van terrorisme. De voorzitter zegde toe om dit punt te agenderen voor de bijeenkomst van de Raad op 19 en 20 december a.s.

In de marge van de Raad werd het Protocol tot wijziging van de Europol-overeenkomst inzake de deelname van Europol aan gemeenschappelijke onderzoeksteams door de lidstaten ondertekend ¹.

¹ In de Raad van 25 en 26 april jl is over dit onderwerp overeenstemming bereikt, zie voor het verslag van deze bijeenkomst 23 490 nr. 235.

Overzicht van documenten op de lijst van A-punten die nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, zijn toegezonden

Hierbij volgt aan de hand van de nummering van de geannoteerde agenda een overzicht van die documenten die tijdens deze JBZ-Raad waren geagendeerd maar nog niet zijn toegezonden omdat ze op dat moment nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, beschikbaar waren.

2b	document:	14525/02 VISA 170 COMIX 663	(NI)
2e	document:	14464/02 CIREFI 69 FRONT 143	(NI)
2m	document:	10476/3/02 EVAL 29 ELARG 225 REV 3 RESTREINT + EXT 1	(En) ¹ (NI)
2w	document:	13449/02 EUROPOL 78	(NI)
2z	document:	13698/02 EUROPOL 85	(NI)
2aa	document:	13697/02 EUROPOL84	(NI)
2dd	document:	12637/3/02 ENFOPOL 123 REV 3	(NI)
2ii	document:	12452/2/02 CORDROGUE 81 REV 2	(NI)
2jj.	document:	CRIMORG 80 REV 2 + ADD 1	(NI)
B 15	document:	12451/3/02 CORDROGUE 80 REV 3	(NI)

¹ Deze documenten worden ter vertrouwelijke kennisgeving aan de Kamer voorgelegd en ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt.